

Medveten förenkling fördummar

Nicholas Ringskog Ferrada-Noli: Dröm och skådespel - en introduktion till opera

Atlas, 2019. ISBN 978-91-7389-593-4

Musikkritikern och skribenten **Nicholas Ringskog Ferrada-Noli** gav för några år sedan ut *Den andra musiken - en introduktion till att lyssna på klassisk musik* och följer nu upp den med en introduktion till opera: *Dröm och skådespel - en introduktion till opera*.

Jag tycker att det är en mycket sympatisk bokidé - att introducera opera till främst en yngre och ovan men nyfiken publik - som tyvärr har blivit en så dålig bok. Det är verkligen synd. Nicholas Ringskog Ferrada-Noli skriver med stor personlig kärlek till operakonsten men skulle ha behövt en kunnig redaktör vid sin sida.

Boken består av tre delar, där den första reflekterar över operans fyra element - det musikaliska, det litterära, det visuella (allt man ser under en föreställning) och det fysiska (besöket i operahuset, med mera). Den andra delen är en mycket översiktlig redogörelse för operans historia och den tredje, avslutande delen går igenom framför allt handlingen i "tio fantastiska operor" - från **Händels** *Julius Caesar* till **Kaija Saariahos** *L'amour de loin*. Boken är späckad med hänvisningar till de speciellt framtagna spellistorna på Spotify så att man kan lyssna till de musikexempel som nämns i texten.

Flera gånger under läsningen har jag tänkt på vad redaktionschefen **Sigge Ågren**

på Expressen brukade predika för sina reportrar: "Underskatta aldrig läsarnas intelligens och överskatta aldrig deras kunskaper." Underskattningen av läsarnas intelligens sker här mest genom det mycket medvetna "ungdomliga" språket och ordvalet. Det är tänkt att vara enkelt, men blir en sorts talspråksprosa som mest liknar ett samtal mellan vänner eller kanske en föreläsning på YouTube. Inget fel i detta, men i bokform - och dessutom på 400 sidor - blir det mest pladdrigt och tröttsamt. Och därmed inte alls "enkelt".

Och den medvetna förenklingen leder till rena dumheter som att **Richard Wagners** *Siegfried* är en "nazistisk opera" och att Kung Marke "och hans polare" går ut på nattlig jakt i *Tristan och Isolde*. För att bara nämna två av många, många exempel.

Däremot kan man inte säga att Nicholas Ringskog Ferrada-Noli överskattar sina läsares kunskaper. Tvärtom vill han kanske förmedla alldeles för mycket av refererande detaljkunskaper, speciellt i de detaljerade innehållsbeskrivningarna av de tio operor som presenteras. Men inget sägs egentligen om hur dessa operor har tolkats och iscensatts och hur de därmed också speglar olika epokers ideal. Det blir istället en endimensionell beskrivning av vad dessa mästerverk är - och varför de har blivit sådana klassiker.

Avslutningsvis tycker jag att man kan reflektera över Nicholas Ringskog Ferrada-Nolis goda syfte att introducera opera till en yngre och ovan publik. Tyvärr tror jag inte att denna bok kommer att bidra till detta. Möjligen om författaren ändrar formatet till föreläsningar och lägger ut dem på YouTube och via musiken snarare än ordet lyckas engagera den målgrupp han vill nå.

Rolf Eriksson